

Dejiny umenia v Európe a na Slovensku

Mgr. Lucia Šteflová, PhD.

(lucia.steflova@unipo.sk)

PLÁN SEMINÁROV

Úvodný seminár, rozdelenie tém a úloh

1. Najstaršie umelecké prejavy

- a) Európa v praveku a antické umenie.
- b) Praveké umenie a keltské umenie na našom území.

2. Umenie Veľkej Moravy a ranostredoveké predrománske umenie a románske umenie (architektúra, maliarstvo, sochárstvo)

- a) Predrománske umenie v Európe (umenie Byzantskej ríše, islamská kultúra) a európske románske umenie.
- b) Umelecké prejavy v období Veľkej Moravy a románske umenie na území Slovenska.

3. Gotika

- a) Európska gotika.
- b) Prejavy gotického umenia na území Slovenska.

4. Renesančné umenie

- a) Európa v dobe renesancie.
- b) Renesancia na našom území a jej prejavy.

5. Barokové umenie a rokoko

- a) Európske barokové a rokokové umenie (Taliansko, Francúzsko, Španielsko, nizozemské maliarstvo 17. storočia, baroková hudba).
- b) Územie Slovenska v období baroka a rokoka.

6. Umenie 19. storočia

- a) Klasicismus, empír, romantizmus v Európe.
- b) Klasicismus, empír, romantizmus na Slovensku.

7. Historizmus, realizmus a secesia v umení

- a) Európsky historizmus, realizmus, impresionizmus a secesia.
- b) Prejavy historizmu, realizmus, impresionizmu a secesie na území Slovenska.

8. Umenie prvej polovice 20. storočia

- a) Európa a jej prejavy umenia v prvej polovici 20. storočia.
- b) Umelecké smery na Slovensku v prvej polovici 20. storočia.

9. Umenie 20. storočia

- a) Európske moderné umenie.
- b) Tzv. socialistický realizmus a moderné umenie na Slovensku.

10. Súčasné umenie

a) Súčasné umenie v Európe.

b) Súčasné umenie na Slovensku.

Podmienky ukončenia predmetu:

1. Aktívna účasť na seminári.
2. Vypracovanie priebežných domácich úloh, skupinových úloh a prezentácií.
3. Súčasťou každej hodiny bude aj diskusia k danej téme, ktorá vyžaduje domácu prípravu na seminár.
4. Priebežné hodnotenie bude pozostávať z priebežných testov.
5. Odovzdanie semestrálnej eseje (rozsah 3 normostrany). Témou semestrálnej eseje bude konkrétny problém dejín umenia v európskom alebo slovenskom priestore. Taktiež sa môže zaoberať regionálnymi témami, záchranou alebo obnovou pamiatok.

Odporúčaná literatúra:

- BARTOŠOVÁ, Z. *Umenie na Slovensku*. Bratislava 2007.
- BLAŽÍČEK, O. J. – KROPÁČEK, J. *Slovník pojmů z dějin umění*. Praha 1991.
- BLECH, R. *Malá encyklopédia filmu*. Bratislava 1974.
- CRAGOE, C. D. *Abeceda architektúry*. Bratislava 2008.
- CUMMING, R. *Slávne obrazy*. Bratislava 1996.
- ČEMÁ, M. *Dějiny výtvarného umění*. 2. rozšířené vyd. Praha 1999.
- Encyklopedie světového malířství*. Praha 1975.
- GERÁT, I. *Umenie na Slovensku. Stručné dejiny obrazov*. Bratislava 2007.
- GOMBRICH, E. H. *Příběh umění*. Praha 1992.
- HÁJEK, V. *Architektura. Klíč k architektonickým slohům*. Praha 2000.
- HUMÍK, L. *Tajemství hudby*. Praha 2000.
- HUYGHE, R. (ed.). *Umění a lidstvo*. Larousse 1. – 4. Praha 1967 – 1974.
- CHÂTELET, A. – GROSLIER, B. P. *Svetové dejiny umenia*. Larousse. Praha 2004.
- JOHNSON, P. *Renesancia*. Bratislava 2002.
- KOCH, W. *Malý lexikon architektúry*. Bratislava 1971.
- NAVRÁTIL, M. *Dějiny hudby*. Praha 2003.
- ORIŠKOVÁ, M. *Hudba a slovenské výtvarné umenie 20. storočia*. Bratislava 1990.
- PAULÍK, J. *Praveké umenie na Slovensku*. Bratislava 1980.
- PAVELKA, J. – POSPÍŠIL, I. *Slovník epoch, směrů, skupin a manifestů*. Brno 1993.
- PIJOAN, J. *Dějiny umění 1 – 10*. Praha 1977 – 1984. (alebo nové slovenské vydanie)
- SAVICKÝ, N. *Renesance jako změna kódu*. Praha 2010.
- ŠÁŠKY, L. *Umenie Slovenska*. Bratislava 1988.
- ŠMATLÁK, S. a kol. *Slovensko 4. Kultúra – 1. časť*. Bratislava 1979.
- THOMAS, K. *Dejiny výtvarných štýlov 20. storočia*. Bratislava 1994.
- VÁROSS, M. *Slovenské výtvarné umenie 1918 – 1945*. Bratislava 1960.
- VASARI, G. *Životy nejvýznačnejších malířů, sochařů a architektů II*. Praha 1998.
- ZACHAR, L. *Keltské umenie na Slovensku*. Bratislava 1987.
- ŽEGIN, L. F. *Jazyk malířského díla*. Praha 1980.